

ceny vystupoval a jednal tedy stěžovatel jako smluvník (byť snad v zastoupení otcově), a zúčastnil se tak jako subjekt jednání o řetězovém obchodě a pletichářském přechodu zboží. Zákon v § 11 čís. 4 zák. o válečné lichvě nerozeznává, v jaké roli a v kterém období pachatel do jednání, směřujícího k protizákonnému nakládání se zbožím, zasáhl; stačí, když byl vědomě součinným za tím účelem, aby způsobem, vymykajícím se z kolejí řádného obchodu a rozmnožujícím počet osob, při přechodu zboží činných, o další zbytečný článek, zboží se dostalo do rukou třetí osoby, zdražené o neoprávněný zisk zcela zbytečného překupníka. Že však Vladimír S. takovým způsobem byl činným, jest rozsudkem zjištěno. K dalším vývodům, připojeným k předpokladům, že zboží bylo bez zásahnutí B-ova prodáno spolucbžalovanými přímo J-ovi a R-ovi, že B. nebyl článkem řetězu, nýbrž pouhým přímlovčím, že B. řekl, že líh potřebuje pro známé, což si stěžovatelé vykládali tak, že jimi známí spotřebitelé mají býti zaopatřeni líhem, a že byla požadována pouze cena 45 Kč za litr, nelze rovněž bráti zřetel; tyto předpoklady se příčí zjištěním soudu, stížnosti však při uplatňování hmotněprávního důvodu zmatečného § 281 čís. 9 a) tr. ř. jest vycházeti ze skutkového děje nalézacím soudem zjištěného a zrušovací soud dle § 288 čís. 3 tr. ř. rozhoduje na základě skutečností, které zjistil soud první instance. Budiž jen podotčeno, že pojmu řetězového obchodu a trestných pletich není na závalu, nebylo-li zboží také skutečně převedeno do rukou překupníků; naopak jest způsob, kdy přes právní převody zboží zevně zůstane v držení prvního článku a jím se předá teprve přímo poslednímu článku řetězu, tím nebezpečnější, poněvadž zmenšuje možnost objevení takovýchto rejdu, danou jinak několikerým faktickým převážením nebo přenášením zboží. Výrok ohledně zmatečnosti dle § 281 čís. 10 tr. ř. doplnil obhájce při líčení v ten rozum, že jednání Františka S-a mohlo by býti snad právně podřazeno ustanovení § 12 zákona o lichvě, poněvadž o Františku S-ovi lze toliko tvrditi, že líh prodával pod rukou. Tento právní názor stěžovatele nelze rovněž sdíleti. Pojem prodávání pod rukou předpokládá totiž, že prodej se děje neveřejně, tajně, tím způsobem, že prodávatel si kupce vybírá, některým z nich zboží prodává, jiným však neprodává a tak prodejem pod rukou veřejný prodej předmětů potřeby podstatně obmezuje aneb jej zastavuje. To však nelze tvrditi o Františku S-ovi, kdyžž, jak ze zjištění soudu nalézacího vyplývá, líh byl prodáván v jeho obchodě veřejně, aniž by byli kupci nějak tajně vybíráni a tak prodej líhu obmezován aneb snad zastaven.

Čís. 579.

Rušení míru domovního (§ 83 tr. zák.).

Spadá sem i vstup zaměstnanců do kanceláře, nestal-li se ani v záležitostech pracovních ani služebních.

»Lidmi domácími« jsou všechny osoby, které se dle vůle majitelovy zdržují trvale nebo přechodně v domě.

»Násilím« jest též násilí psychické.

(Rozh. ze dne 22. října 1921, Kr I 98/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 13. prosince 1920, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem dle § 83 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Po stránce objektivní vytýká stížnost, provádějíc důvod zmatečnosti č. 9 a) § 281 tr. ř., že v domě, o nějž jde, jsou jen kanceláře, do nichž mají volný vstup jak úředníci, tak i dělníci, na dole zaměstnaní, že svědek M., jakož i těžíři (majitelé dolu) bydlí mimo tento dům, pročez nelze prý počítati onoho svědka k domácím lidem majitele domu, a že nebylo vykonáno násilí ani na osobě svědka ani na majetku. Stížnost jest na omylu. Byli-li stěžovatelé zaměstnanci dolu, což ostatně rozsudkem není výslovně zjištěno, byl jim vstup do kanceláře volný pouze, chodili-li tam v záležitostech pracovních nebo služebních; nemohli však předpokládati, že majitel nebo zmocněný jím zástupce souhlasí s tím, aby vstupovali do kanceláře, když tak učinili v úmyslu násilném za účelem vynucení v rozsudku zmíněných rozhodnutí dozorčího úředníka; nehledíc k tomu, že rozsudek zjišťuje, že si stěžovatelé, zejména v době vtrhnutí do kanceláří, byli vědomí bezprávnosti svého jednání. Stížnost přehlíží dále, že, nehledíc k tomu, že svědek M. jakožto úředník, pověřený majitelem dolu dozorem nad dolem, byl zástupcem majitelky dolu a že proto násilí, vykonané na tomto zástupci, bylo násilím vykonaným na majiteli, pojem »lidé domácí« (§ 83) jest rozsáhlejší než pojem »společníci domácnosti« (§§ 176 II. b), 210, 281, 504 tr. zák.), a zahrnuje v sobě všechny osoby, které se dle vůle majitelovy zdržují trvale neb přechodně v domě, zejména dli-li v domě, aby v místnostech, jim v domě majitelem přikázaných konali práce, majitelem domu jim uložené, jak tomu bylo u svědka M-a. Násilím ve smyslu § 83 tr. zák. není jen násilí fyzické, t. j. násilné bezprostřední vztažení ruky, nýbrž násilím jest i násilí psychické, nátlak na vůli osoby přepadené, zejména nebezpečné výhrůžky, jež zákon nejen v §§ 81, 98, 125, 174 I. b) tr. zák. staví na roveň násilnému vztažení ruky, skutečnému násilí, skutečně vykonanému násilí, nýbrž v § 190 tr. zák. uvádí přímo jako druh násilí; správně proto nalézací soud použil zákona, shledal-li násilí také v nebezpečném vyhrožování a v tom, že svědek byl těmito výhrůžkami a celou situací, stěžovateli přivoděnou, nucen odvolati výpověď dělníka a vypověděti dozorce, k čemuž by se byl neodhodlal, kdyby nebylo bývalo nátlaku výhrůžkami a zlým nakiádáním.

Čís. 580.

Předpisu § 187 tr. zák. nelze použití, jde-li o zločin zneužití moci úřední.

(Rozh. ze dne 22. října 1921, Kr I 213/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Praze ze dne 24. října 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zneužití moci úřední podle § 101 tr. zák. — mimo jiné z těchto